

SYDSVENSKAN PÅ KUBA

Raúl Castros nya politik slogs fast när kommunistpartiet avslutade sin kongress på Kuba i går. Statliga jobb och matransoner försvinner. Sedan nyår har kubanerna kunnat starta egna företag.

Dorky Cruz, 29 år, driver en syateljé i sin lägenhet i stadsdelen Habana Vieja. Det var när grannarna bad henne sy kläder åt sina ungar som hon insåg att hon hade hittat sitt nya yrke. Nu har Dorky Cruz licens för eget företag, och nu är det hon som drar in de flesta pengarna till hushållet. Flera grannfruar har startat skönhetsalonger i sina lägenheter.

En helt ny vardag

■ Det har gått lite drygt ett år sedan vi besökte den statliga ransoneringsbutiken i centrala Havanna där Jorge Toledo är butiksföreståndare. I början av 2010, när butiken hamnade på Sydsvenskans förstasida, hade Raúl Castro precis lanserat sin nya ekonomiska politik för landet som befinner sig på ruinens brant.

När vi nu kommer tillbaka gapar hyllorna tomma. Av de subventionerade varorna återstår bara ris, bönor, socker och olja samt torr mjölk till barnen. Allt annat har dragits in.

– Hur länge butiken kommer att finnas kvar vet jag inte. Det talas om att systemet med ransoneringsvaror ska fasas ut inom några år, säger han. Andra säger att det måste finnas kvar för att skydda de fattigaste.

Jorge Toledo och Cecilia Mella, 80 år, i ransoneringsbutiken där varorna blir allt färre.

Jag vet inte. Kanske behövs något nytt? säger Jorge Toledo med en suck.

Han är 50 år och vet inte vad han annars ska jobba med.

Ransonen som alla nu har rätt till kostar bara några ören och är en garant för att ingen svälter ihjäl.

– Det vore väldigt svårt för oss gamla att klara oss om de subventionerade varorna försvinner helt, säger Cecilia

Mella, 80 år, som har en pension motsvarande 80 kronor i månaden att leva på.

– Jag överlever tack vare ransoneringskortet. Jag har inte pengar så det räcker till mycket annat av livets nödvändigheter.

Samtidigt som ransoneringsystemet närmar sig sitt slut har gatulivet förändrats. I vart och vart annat gathörn i Havanna finns nu privata kaféer och kiosker, hårfrisörer, reparatörer och restauranger. Privata taxibilar dominerar trafiken.

Sedan årsskiftet då Raúl Castros reformer började genomföras har närmare två hundra tusen nya licenser delats ut till privata företagare.

Innan kongressen inleddes i lördags var många kubaner oroliga för att reformerna ännu en gång skulle

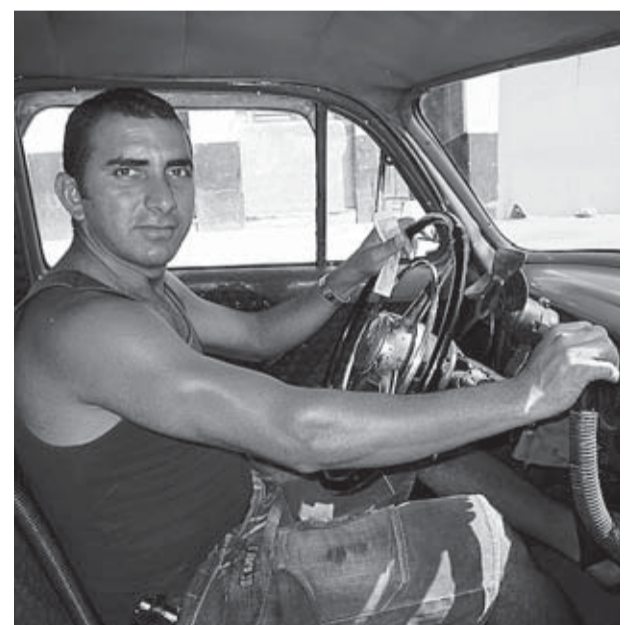
stoppas just som de införts. Men i sitt stora invignings-tal krävde Raúl Castro att förändringarna ska genomföras snabbare och riktade skap kritik mot partibyråkrater som "försöker hindra aktualiseringen av socialismen".

I slutdokumentet som presenterades i går slås kursen fast. Kubas kommunistparti är på väg att genomföra den vietnamesiska modellen av blandekonomi.

KUBA

THOMAS GUSTAFSSON
utland@sydsvenskan.se

Vill inte längre flytta

Yoamny Martínez, 30 år, arbetar som privat taxiförare sedan årsskiftet. Licensen kostar 150 kronor i månaden, inkomstskatten lika mycket. Bensinen är dyr, liksom reservdelar. Men nu rullar hans rödmålade Buick av årsmodell 52 genom Havanna tio timmar om dagen.

Yoamny Martínez nya liv har ändrats hans syn på framtiden. Tidigare ville han och hans flickvän inget annat än att emigrera men inte nu längre.

– Jag bryr mig inte om politik men det Raúl Castro gjort för Kuba är mycket bra.